

خداباوری پایه زندگی اخلاقی است

مدیر گروه تفسیر ترتیبی مرکز فرهنگ و معارف قرآن با اشاره به اینکه بر اساس سبک زندگی قرآنی باید به تعبیر امام حسن مجتبی(ع) در دنیا به گونه‌ای که عمرجاودان داریم تلاش کنیم گفت: ولی وقتی به آخرت فکر می‌کنیم و داریم نماز می‌خوانیم تصور کنیم که این آخرین نماز ماست.

خداباوری پایه زندگی اخلاقی است/ بی‌قراری برای مرگ خصلت متقیان است

مدیر گروه تفسیر ترتیبی مرکز فرهنگ و معارف قرآن با اشاره به اینکه بر اساس سبک زندگی قرآنی باید به تعبیر امام حسن مجتبی(ع) در دنیا به گونه‌ای که عمرجاودان داریم تلاش کنیم گفت: ولی وقتی به آخرت فکر می‌کنیم و داریم نماز می‌خوانیم تصور کنیم که این آخرین نماز ماست.

حجت الاسلام سید علی اکبر حسینی عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی در مورد سبک زندگی مبتنی بر باور دینی و عدم این باور به خبرنگار مهر گفت: داستایوفسکی می‌گوید اگر خدا نباشد هرکاری مجاز می‌شود. یعنی در نبود خدا هیچ محدودیتی توجیه خردمندانه نخواهد داشت. قرآن هم سلامت نهادهای فردی و اجتماعی و روح قوانین آنها را مبتنی بر خداباوری و دین باوری دانسته است. خداوند برای اینکه آدمها پایبند به حوزه‌های اخلاق و روابط انسانی خود بشوند بر توحید تأکید کرده است.

وی افزود: از منظر قرآن اگر دین و خداباوری از اندیشه بشر حذف شود دیگر هیچ ضمانتی برای زندگی اخلاقی و معیشت اخلاقی انسانها وجود نخواهد داشت. خداوند در آیات مختلف درباره گناهان و اعمال بد انسانها می‌گوید آیا شماها باور ندارید که روزی با خدای خود ملاقات خواهید کرد و حساب و کتابی درکار است. خداوند در سوره بقره وقتی می‌گوید به صبر و نماز استعانت کنید بعد می‌فرماید نماز برای خاشعین سهل و آسان است و در ادامه می‌گوید خاشعین کسانی هستند که باوردارند روزی با خدای خود ملاقات خواهند کرد. یعنی تمام اتفاقات مثبت قرآنی بر روی خداباوری و باور به قیامت است.

عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی تصریح کرد: در داستان جالوت و طالوت در اواخر سوره بقره خداوند می‌فرماید آنهایی که یقین دارند قیامتی هست در عهده‌ای که با خدای خود بسته‌اند وفادار می‌مانند. در سوره کهف بر عمل صالح تأکید می‌شود خداوند می‌فرماید: کسانی که امیدوارند روزی با پروردگارشان ملاقات خواهند کرد باید عمل صالح انجام دهند. قرآن مملو از آیاتی است که خوبی‌ها را بر اساس خداباوری دانسته و بدیها را بر اساس غفلت و فراموشی از خدا بیان کرده است.

مدیر گروه تفسیر ترتیبی مرکز فرهنگ و معارف قرآن ادامه داد: زیرساخت همه خوبیها ایمان به خدا و زیرساخت همه بدیها فراموشی خدا است. 86 آیه از سور قرآن که در مکه نازل شده بنیادهای خداباوری و توحید را مطرح کرده است. در این آیات مستدل و مبرهن بنیادهای نظری و هم آثار عملی ایمان به خدا را بیان شده است. بر اساس تفکر قرآنی اگر یک ساخت فکری در توحید پی‌ریزی نشود نمی‌توانیم جامعه دینی تشکیل دهیم و در این صورت یا نظام دینی محقق نخواهد شد و یا اگر هم نظام دینی محقق بشود کارایی لازم را نخواهد داشت.

حسینی تصریح کرد: جامع دینی جامعه‌ای است که اهتمام و برنامه ریزی لازم را برای رویش و گسترش اندیشه دینی دارد. روی اصل توحید و قیامت باوری و وحی تأکید دارد. جمع شدن این سه عنصر باهم باعث می‌شود که اندیشه اسلامی شکل بگیرد و اندیشه اسلامی باعث می‌شود که جامعه اسلامی شکل بگیرد. کار نظام سیاسی مدیریت جامعه بر اساس مکتبی است که آن جامعه به آن مکتب اعتقاد دارد. اگر اندیشه اسلامی آنطور که شایسته و بایسته است در جامعه ما تدوین می‌شد یا نهادینه شود چالشها و مشکلات کمتری حاکمان ما پیدا می‌کردند. اگر امروز بحث بومی سازی و تولید علم مطرح می‌شود در حقیقت بازگشت به اصول و مبانی تفکر اسلامی است که بایستی بازخوانی و بازسازی شوند و بر اساس آنها روابط اجتماعی و نظام تربیتی و آموزشی و سیاسی ما شکل بگیرد.

مدیر گروه تفسیر ترتیبی مرکز فرهنگ و معارف قرآن ادامه داد: در این صورت مدیریت جامعه با بحران‌ها و چالش‌های بسیار کمتری روبرو خواهد شد.

این محقق و پژوهشگر حوزه علوم و معارف اسلامی درمورد اینکه چه نسبتی میان تعریف ما از مرگ و سبک زندگی وجود دارد یا به عبارت دیگر افراد معتقد به جهان پس از مرگ چه نوع سبک زندگی‌ای با افراد عدم اعتقاد به آن دارند هم تصریح کرد: طرز تلقی آدمها نسبت به مرگ بسیار متفاوت است. گروهی از مرگ می‌ترسند و گریز از مرگ دارند و گروهی به آن بی‌اعتنا هستند. ولی مرگ سرنوشت محتوم و مکتوب همه آدمها است. ولی انسان جاودانگی را برای خود ترسیم کرده و آنقدر در سرو صداهای زندگی دنیوی غرق شده که با مقوله مرگ خود را مواجه نمی‌کند.

حسینی یادآور شد: گروهی مرگ را می‌پذیرند ولی برنامه‌ای برای آن ندارند. ولی مؤمنین با مرگ انس دارند خداوند در قرآن می‌فرماید قومی که خود را محبوب خدا می‌پندارد چرا تمنای مرگ نمی‌کنند. حضرت امیر در خصوصیات متقین می‌گوید آنان بی‌قرار مرگ هستند اگر خدا زمانی را برای مرگ مقرر نکرده بود آنقدر در قالب تنگ جسم ناخشنود هستند که یک لحظه هم نمی‌خواستند در قالب جسم قرار داشته باشند. خود ایشان در هنگام مرگ ندای فزت برب الکعبه سرداد. البته ما با این حالت فاصله زیادی داریم.

وی در پایان متذکر شد: بر اساس سبک زندگی قرآنی باید به تعبیر امام حسن مجتبی(ع) در دنیا به گونه‌ای که عمر جاودان داریم تلاش کنیم ولی وقتی به آخرت فکر می‌کنیم و داریم نماز می‌خوانیم تصور کنیم که این آخرین نماز ماست.